

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 149/2021, relativa al Departament de Presidència

Antecedents

1. En data 26/11/2021 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per trasllat de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, un escrit del Sr. (...) (en endavant, la persona reclamant), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades personals, que havia exercit prèviament davant del Departament de Presidència (en endavant, Departament de PRE).

La persona reclamant aportava diversa documentació relativa a l'exercici d'aquest dret, en concret, la següent:

- Sol·licitud telemàtica (referència (...)) presentada per l'aquí reclamant a través del tramitador genèric, de data 26/10/2021, i adreçada al Departament de PRE. En la petició sol·licitava:

“Acceso a correos electrónicos corporativos, mensajes de WhatsApp, y otros tipos de servicios de mensajería telefónica, en el ejercicio de sus funciones en relación a (...).”

SOLICITUD DE ACCESO DE INFORMACION EN EL AMBITO DE SUS FUNCIONES DEL DEPARTAMENTO DE LA PRESIDENCIA, OFICINA DEL PRESIDENTE DE LA GENERALITAT, EN TODO SU AMBITO COMPETENCIAL EN RELACION CON EL CASO DE (...), EN TODO LO QUE CONCIERNE A SU REINGRESO Y CASOS COMPLEJOS, Y LOS QUE SE HAYAN EMITIDO DE MANERA GENERAL. DENTRO DEL AMBITO DEL EJERCICIO DE SUS FUNCIONES DEL ORGANO ADMINISTRATIVO CORRESPONDIENTE AL ASPB SE ME FACILITE COPIA DE TODOS LOS CORREOS ELECTRONICOS COORPORATIVOS, MENSAJES DE WHATSAPP Y TODO TIPO DE SERVICIOS DE MENSAJERIA TELEFONICA EMITIDOS POR EL INSTITUTO CATALAN DE LA SALUD, ENTRE EL 12 DE MARZO DEL 2020, Y EL 31 DE JULIO DEL 2021 Y AQUELLOS QUE SE EMITAN POSTERIORMENTE A LA FECHA DEL 31/07/2021.”

- La “Resolución del director de la Oficina de Estrategia y Comunicación del Presidente y del Gobierno, por la cual no se admite la solicitud de acceso a la información pública con código de trámite (...) ((...))”, de data 18/11/2021.

A aquest respecte, cal assenyalar que a la dita resolució s'indica de forma expressa el següent:

“una vez realizadas las comprobaciones oportunas por parte de la Oficina de Estrategia y Comunicación del Presidente y del Gobierno, se ha verificado que la información solicitada no consta en ningún formato documental y, en consecuencia, no es posible reconocer el derecho de acceso a la misma.”

2. En data 17/12/2021, es va donar trasllat de la reclamació al Departament de PRE per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.
3. En data 21/12/2021, el Departament de PRE va sol·licitar una ampliació del termini per formular al·legacions. A aquest respecte, aquesta Autoritat va atorgar l'ampliació del termini a l'entitat per 7 dies més, és a dir, fins al dia 19/01/2022.
4. En data 13/01/2022 Departament de PRE va formular al·legacions mitjançant escrit de la mateixa data, en el qual exposava, en síntesi, el següent:
 - Que *“segons es desprèn tant de la derivació de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP), com de la pròpia reclamació del senyor (...) que s'adjunta, ens hem de situar davant d'una petició d'accés a la informació pública de les regulades a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, ja que així va plantejar-ho el reclamant en el seu moment.”*
 - Que *“Segons confirma la Unitat d'Informació del Departament de la Presidència, el reclamant en data 26 d'octubre de 2021 va presentar una sol·licitud d'accés a la informació pública davant del Departament de la Presidència que va ser resolta de forma expressa i en termini el dia 18 de novembre de 2021, i notificada el dia 19 de novembre de 2021, en el sentit de no admetre-la per no constar la informació que es sol·licitava en cap format documental, supòsit d'inadmissió dels previstos a l'article 29.1 i 2 de la Llei 19/2014, i a l'article 64.1 en remissió a l'article 53 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública”.*
 - Que *“Així mateix, tot i que, es vehiculés l'escrit del senyor (...) com una sol·licitud d'exercici del dret d'accés a dades personals dels previstos a l'article 15 del RGPD, la resposta aniria en el mateix sentit, donat que les dades/informació a la qual pretén accedir el senyor (...) no existeix al Departament de la Presidència.”*

Fonaments de Dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. L'article 15 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, l'RGPD), referent al dret d'accés de la persona interessada, preveu que:

“1. El interesado tendrá derecho a obtener del responsable del tratamiento confirmación de si se están tratando o no datos personales que le conciernen y, en tal caso, derecho de acceso a los datos personales y a la siguiente información:

- a) los fines del tratamiento;*
- b) las categorías de datos personales de que se trate;*

- c) los destinatarios o las categorías de destinatarios a los que se comunicaron o serán comunicados los datos personales, en particular destinatarios en terceros u organizaciones internacionales;
 - d) de ser posible, el plazo previsto de conservación de los datos personales o, de no ser posible, los criterios utilizados para determinar este plazo;
 - e) la existencia del derecho a solicitar del responsable la rectificación o supresión de datos personales o la limitación del tratamiento de datos personales relativos al interesado, o a oponerse a dicho tratamiento;
 - f) el derecho a presentar una reclamación ante una autoridad de control;
 - g) cuando los datos personales no se hayan obtenido del interesado, cualquier información disponible sobre su origen;
 - h) la existencia de decisiones automatizadas, incluida la elaboración de perfiles, a que se refiere el artículo 22, apartados 1 y 4, y, al menos en tales casos, información significativa sobre la lógica aplicada, así como la importancia y las consecuencias previstas de dicho tratamiento para el interesado.
2. Cuando se transfieran datos personales a un tercer país o a una organización internacional, el interesado tendrá derecho a ser informado de las garantías adecuadas en virtud del artículo 46 relativas a la transferencia.
3. El responsable del tratamiento facilitará una copia de los datos personales objeto de tratamiento. El responsable podrá percibir por cualquier otra copia solicitada por el interesado un canon razonable basado en los costes administrativos. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, y a menos que este solicite que se facilite de otro modo, la información se facilitará en un formato electrónico de uso común.
4. El derecho a obtener copia mencionado en el apartado 3 no afectará negativamente a los derechos y libertades de otros.”

En relació als drets contemplats als articles 15 a 22 de l'RGPD, els apartats 3 a 5 de l'article 12 de l'RGPD, estableix el següent:

- “3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.
4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.
5. La información facilitada en virtud de los artículos 13 y 14 así como toda comunicación y cualquier actuación realizada en virtud de los artículos 15 a 22 y 34 serán a título gratuito. Cuando las solicitudes sean manifiestamente

infundadas o excesivas, especialmente debido a su carácter repetitivo, el responsable podrá:

a) cobrar un canon razonable en función de los costes administrativos afrontados para facilitar la información o la comunicación o realizar la actuación solicitada, o

b) negarse a actuar respecto de la solicitud.

El responsable del tratamiento soportará la carga de demostrar el carácter manifiestamente infundado o excesivo de la solicitud.

(...)"

Per la seva banda, l'article 13 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), determina el següent, també en relació amb el dret d'accés:

"1. El dret d'accés de l'afectat s'ha d'exercir d'acord amb el que estableix l'article 15 del Reglament (UE) 2016/679.

Quan el responsable tracti una gran quantitat de dades relatives a l'afectat i aquest exerceixi el seu dret d'accés sense especificar si es refereix a totes o a una part de les dades, el responsable li pot sol·licitar, abans de facilitar la informació, que l'afectat especifiqui les dades o les activitats de tractament a què es refereix la sol·licitud.

(...)"

En relació amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

3. Exosat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si la resposta que va donar el Departament de PRE a la petició d'exercici del dret d'accés de la persona aquí reclamant, va ser conforme al que preveu la normativa de protecció de dades.

Com a primera consideració, cal referir-se a l'al·legació formulada pel Departament de PRE durant el tràmit d'audiència, en la qual nega la naturalesa de sol·licitud de dret d'accés de l'article 15 de l'RGPD, a l'escrit que la persona aquí reclamant va adreçar a l'entitat, en data 26/10/2021.

A aquest respecte, cal indicar que des d'un primer moment, l'entitat considera que la sol·licitud presentada per l'aquí reclamant és una sol·licitud del dret d'accés a la informació previst a la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant, LTC). Partint d'aquesta premissa, l'entitat tramita la sol·licitud en base a la LTC, i dicta la resolució, de data 18/11/2021, per la qual desestima l'accés a la informació sol·licitada per l'aquí reclamant.

Doncs bé, sobre això, cal indicar que contràriament a les consideracions formulades pel Departament de PRE, l'escrit que la persona aquí reclamant va adreçar en data 26/10/2021 a l'entitat, sí que trobaria encaix dins del dret d'accés regulat a l'article 15 de l'RGPD. Sobre això, cal assenyalar que, malgrat que en el literal que va fer constar la persona aquí reclamant a la sol·licitud feia referència a una "*SOLICITUD DE ACCESO DE INFORMACION*", que podria haver induït al Departament de PRE a descartar-ne el seu tractament com un dret d'accés de l'RGPD, el cert és que, des de l'òptica del dret d'accés a les dades pròpies (o a les del seu representat) que regula la legislació de protecció de dades personals, la determinació sobre si el que es demana encaixa o no en el dret d'accés esmentat, no depèn de la qualificació que l'interessat pugui fer en el seu escrit, sinó de la pretensió que concretament es formuli. En aquest sentit, tenint en compte la pretensió que l'aquí reclamant va formular – l'accés a una sèrie de correus electrònics i missatges de telefonia mòbil en els quals suposadament es contenien les seves dades personals (o les del seu representat)-, cal atorgar a la sol·licitud de data 26/10/2021 la naturalesa d'un exercici de dret d'accés de l'RGPD.

Un cop dit això, cal assenyalar que l'article 15 de l'RGPD reconeix el dret de tota persona a accedir a la informació que li concerneix i que sigui objecte de tractament per part del responsable de tractament, com a manifestació del dret fonamental a la protecció de dades (article 18.4 CE), pel qual es garanteix a tota persona el control sobre les seves dades. D'acord amb això, el dret d'accés reconegut a l'article 15 de l'RGPD comporta que la persona aquí reclamant té dret a accedir, en caràcter general, a la informació que eventualment poguessin contenir els correus electrònics enviats pel Departament de PRE, sempre que els dits documents continguin dades relatives a la persona aquí reclamant o al seu fill (representat). Tot això, sense perjudici de les excepcions que puguin derivar-se de normes amb rang de llei d'acord amb l'article 23 del RGPD, i de les limitacions que es puguin derivar de l'existència de drets de terceres persones (art. 15.4 RGPD).

Ara bé, en aquest cas en concret, cal posar en relleu que, el Departament de PRE en la seva resolució de data 18/11/2021, indicava que, un cop havia efectuat les comprovacions oportunes, "*se ha verificado que la información solicitada no consta en ningún formato documental y, en consecuencia, no es posible reconocer el derecho de acceso a la misma*". En aquest mateix sentit, l'entitat en l'escrit d'al·legacions presentat durant el tràmit d'audiència del present procediment de tutela de drets, ratificava que "*les dades/informació a la qual pretén accedir el senyor (...) no existeix al Departament de la Presidència.*"

Doncs bé, partint d'aquesta informació, i, tenint en compte que la premissa necessària per poder fer efectiu un dret d'accés és que les dades personals a les quals es pretén accedir hagin estat objecte de tractament per part del responsable del tractament al qual s'adreça la sol·licitud, es considera conforme al dret de protecció de dades la resposta que el Departament, mitjançant la resolució de data 18/11/2021, va donar a l'aquí reclamant desestimant l'accés a les dades sol·licitades, ja que no podia donar accés a una informació que no disposava com a responsable de tractament. Així les coses, cal assenyalar que, tot i que la sol·licitud s'hagués tramitat com un dret d'accés de l'article 15 de l'RGPD, és inqüestionable que la resposta final del Departament coincidiria amb la resposta que ja es va donar a través de la resolució de data 18/11/2021. Per tant, cal considerar que la sol·licitud del dret d'accés en la qual el sol·licitant formulava una pretensió concreta, va obtenir, també, una resposta concreta amb la dita resolució en la qual se l'informava de la no possibilitat de fer efectiu el dret d'accés atesa la no existència de la informació.

En definitiva, atès que el Departament de PRE va contestar en termini la sol·licitud formulada per l'aquí reclamant i que la seva resposta s'ajustava al prescrit per la normativa de protecció de dades, procedeix desestimar la reclamació.

Per tot això, resolc:

1. Desestimar la reclamació de tutela formulada pel Sr. (...) contra el Departament de Presidència.
2. Notificar aquesta resolució al Departament de Presidència i a la persona reclamant.
3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de l'LPAC o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,